

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33530
Nom	Dret penitenciari
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	29 - Dret Penitenciari	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CHAVES PEDRON, CESAR	72 - Dret Penal

RESUM

L'assignatura *Dret Penitenciari* és optativa de caràcter semestral del Grau en Treball Social i consta de 4.5 crèdits ECTS. El seu contingut específic és l'estudi de l'execució de la pena privativa de llibertat i els sistemes penitenciaris, així com els drets i deures afectats per la privació de llibertat, el règim i tractament penitenciari i les conseqüències jurídiques i socials de l'empresonament amb les alternatives al mateix que preveu la legislació espanyola, amb una especial atenció a la exclusió social como factor criminògen i a la intervenció social en presó.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'assignatura Dret Penitenciari és una de les matèries/assignatures que retola el Mòdul Optatiu/Menció Interculturalitat, Cooperació i Exclusió Social. El/lestudiant que opte per esta Menció cursarà també les següents matèries/assignatures com a oferta agrupada:

- Treball Social i Cooperació Internacional per al Desenvolupament
- Antropologia dels Grups Ètnics i Culturals
- Treball Social, Immigració i Interculturalitat
- Psicologia Social de la inadaptació
- Sociologia de la Desviació Social

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a administrar i ser responsable, amb supervisió i suport, de la pròpia pràctica dins de l'organització.
- Capacitat per a contribuir a l'administració de recursos i serveis col·laborant amb els procediments implicats en l'obtenció, supervisant la seua eficàcia i assegurant la seua qualitat.
- Capacitat per a gestionar, presentar i compartir històries i informes socials mantenint-los complets, fidels, accessibles i actualitzats com a ajuda en la presa de decisions i valoracions professionals.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

R.A.-6. Coneix la legislació penal espanyola i les causes de la delinqüència que estan vinculades amb l'exclusió i inadaptació social (drogodependència, marginació, alteració psíquica).

R.A.-7. Ha adquirit els coneixements sobre la resposta del Dret Penal als delinqüents immersos en causes derivades d'exclusió i inadaptació social.

R.A.-8. Ha adquirit els coneixements necessaris quant al funcionament intern d'una presó i les possibilitats de tractament i actuació per l'aconseguir la reinserció social.

R.A.-9. Coneix les possibilitats d'obtenció, per part d'interns i familiars, de prestacions que obligatòriament ha de prestar-los l'Administració Penitenciària.

R.A.-10. Distingeix la funció d'un treballador/a social a la presó, les competències que li pertanyen i, sobretot, la transcendència dels seus informes, i ha adquirit la sensibilitat necessària sobre les necessitats dels interns d'un centre penitenciari i les seves familiars.

R.A.-11. És capaç d'assessorar als interns de centres penitenciaris sobre la vida a la presó, les possibilitats d'eixida a l'exterior i les formes d'obtenir una millor adaptació a la vida en llibertat.

R.A.-12. Té habilitats en l'orientació de la vida en llibertat definitiva, i l'obtenció de les millors condicions perquè superin les seves manques socials que els van portar a presó.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Sistema penal espanyol i actuacions del Dret Penal en els supòsits de delinqüència vinculats a l'exclusió i inadaptació social

El Dret Penitenciari. La pena de presó en l'Ordenament espanyol. Altres penes d'interior penitenciari. Crisi de la presó. Alternatives a la presó: substitució i suspensió. Població penitenciària.

2. Sistema penitenciari espanyol i prestacions de l'Administració Pública

La legislació penitenciària. El Jutge de Vigilància Penitenciària. Règim penitenciari i organització interna. Classificació penitenciària i Establiments penitenciaris. Procediment disciplinari.

3. Funcions del treballador/a social a la presó

Relació jurídica-penitenciària: drets i deures dels interns. L'Administració Penitenciària; especial atenció als treballadors socials. Dades rellevants per al informe social. Prestacions penitenciàries.

4. Relacions amb l'exterior dels interns/es i possibles solucions a les causes de delinqüència

Relacions amb l'exterior: comunicacions i visites. Permisos deixada. Llibertat condicional i beneficis penitenciaris. Tractament penitenciari. Treball penitenciari.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	2,50	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

En les classes s'explicaran els aspectos més complexos del programa fomentant la participació.

Així mateix es realitzaran les següents activitats que formaran part de l'evaluación contínua:

Debat i discussió

Presentació i exposició de treballs: informe social sobre un cas real

Pràctiques: visionat de pel·lícules i documentals, Comentari de textos, Mapes conceptuals, Taller de casos pràctics, Visita al centre penitenciari

AVALUACIÓ

En la Primera convocatòria s'empraran els següents sistemes d'avaluació:

A) Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat: ponderació entre 0.0 i 60.0

B) Examen oral per a comprovar la profunditat en la comprensió, la capacitat de relacionar matèries i el coneixement de problemes actuals. Ponderació entre 0.0 i 60.0.

La modalitat (A) o la modalitat (B) d'examen es determinarà en funció de l'assignació docent, d'esta manera el professor/a que tinga al seu càrrec l'assignatura establirà si la prova és oral o escrita.

C) Avaluació contínua del treball realitzat pels estudiants al llarg del curs, sobretot el que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, i també a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació entre 0.0 i 40.0. **L'assistència a l'Activitat Formativa Complementària aprovada per la CAT programada per al curs per a l'itinerari/menció Interculturalitat, cooperació i exclusió social, forma part de l'avaluació i és activitat avaluable i es considera una de les activitats formatives de Treball Autònom de l'Estudiant/a.**

Cal aprovar la part teòrica **de l'examen** perquè es faci mitjana amb la part d'avaluació contínua.

En la Segona convocatòria s'empraran els mateixos sistemes d'avaluació que en la Primera convocatòria, i la qualificació de l'avaluació contínua, siga la que siga, es guarda per a la segona convocatòria. Cal aprovar la part teòrica **de l'examen** perquè es faci mitjana amb la part d'avaluació contínua.

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per a aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Nota: estas referencias bibliográficas utilizan las normas de citación que corresponden a las disciplinas jurídicas siendo la utilizada la ISO-690 con algunos matices.
- Cervelló Donderis, V. Derecho Penitenciario, Valencia, 2022. Tirant lo Blanch 5ª Edición.
- Ríos Martín, J.C. Manual de ejecución penitenciaria, Madrid, 2016
- Rodríguez Alonso, A./Rodríguez Avilés, J.A, Lecciones de Derecho Penitenciario, Granada, 2011.

Complementàries

- Armenta, F.J./Rodríguez Ramírez, V, Reglamento penitenciario comentado, 2011
- <http://www.mir.es>
- <http://www.derechopenitenciario.com/index.asp>